

Hry a základní herní strategie

Aleš Horák

E-mail: hales@fi.muni.cz
<http://nlp.fi.muni.cz/uui/>

Obsah:

- Hry vs. Prohledávání stavového prostoru
- Algoritmus Minimax
- Algoritmus Alfa-Beta prořezávání
- Nedeterministické hry
- Hry s nepřesnými znalostmi

Hry × Prohledávání stavového prostoru

Multiagentní prostředí:

- agent musí brát v úvahu akce jiných agentů → jak ovlivní jeho vlastní prospěch
- vliv ostatních agentů – prvek náhody
- kooperativní × soupeřící multiagentní prostředí (MP)

Hry × Prohledávání stavového prostoru

Multiagentní prostředí:

- agent musí brát v úvahu **akce jiných agentů** → jak ovlivní jeho vlastní prospěch
- vliv ostatních agentů – **prvek náhody**
- **kooperativní** × **soupeřící** multiagentní prostředí (MP)

Hry:

- matematická **teorie her** (odvětví ekonomie) – kooperativní i soupeřící MP, kde vliv všech agentů je **významný**
- **hra v UI** = obv. deterministické MP, 2 střídající se agenti, výsledek hry je vzájemně opačný nebo shoda

Algoritmy soupeřícího prohledávání (*adversarial search*):

- oponent dělá **dopředu neurčitelné** tahy → řešením je **strategie**, která počítá se všemi možnými tahy protivníka
- **časový limit** ⇒ zřejmě nenajdeme optimální řešení → hledáme **lokálně optimální** řešení

Hry a UI – historie

- Babbage, 1846 – počítač porovnává **přínos** různých herních **tahů**
- von Neumann, 1944 – algoritmy **perfektní hry**
- Zuse, Wiener, Shannon, 1945–50 – přibližné **vyhodnocování**
- Turing, 1951 – první **šachový program** (jen na papíře)
- Samuel, 1952–57 – strojové **učení** pro zpřesnění vyhodnocování
- McCarthy, 1956 – **prořezávání** pro možnost hlubšího prohledávání

Hry a UI – historie

- Babbage, 1846 – počítač porovnává **přínos** různých herních **tahů**
- von Neumann, 1944 – algoritmy **perfektní hry**
- Zuse, Wiener, Shannon, 1945–50 – přibližné **vyhodnocování**
- Turing, 1951 – první **šachový program** (jen na papíře)
- Samuel, 1952–57 – strojové **učení** pro zpřesnění vyhodnocování
- McCarthy, 1956 – **prořezávání** pro možnost hlubšího prohledávání

řešení her je zajímavým předmětem studia ← je **obtížné**:

průměrný faktor větvení v šachách $b = 35$

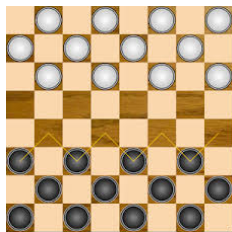
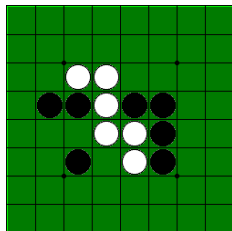
pro 50 tahů 2 hráčů ...

prohledávací strom $\approx 35^{100} \approx 10^{154}$ uzlů ($\approx 10^{40}$ stavů)

Hry a UI – aktuální výsledky

Slido

- **Reversi/Othello** – od 1980 světoví šampioni odmítají hrát s počítači, protože stroje jsou příliš dobré. Reversi pro dva hráče na desce 8×8 – snaží se mezi své dva kameny uzavřít soupeřovy v řadě, která se přebarví. Až se zaplní deska, spočítají se kameny.
- **dáma** – 1994 program *Chinook* porazil světového šampiona Marion Tinsley. Používal úplnou databázi tahů pro ≤ 8 figur (443 748 401 247 pozic).

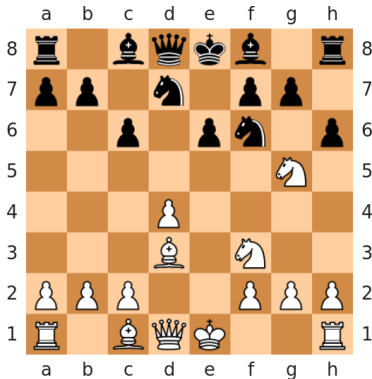

Hry a UI – aktuální výsledky

- **šachy** – 1997 porazil stroj *Deep Blue* světového šampiona Gary Kasparova 3 $\frac{1}{2}$: 2 $\frac{1}{2}$. Stroj počítal 200 mil. pozic/s, používal sofistikované vyhodnocování a nezveřejněné metody pro prozkoumávání některých tahů až do hloubky 40 tahů.

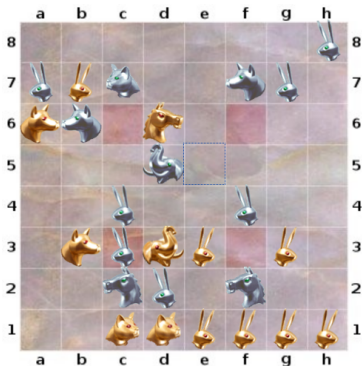
2006 porazil program *Deep Fritz* na PC světového šampiona Vladimíra Kramníka 2:4.

V současnosti vyhrávají turnaje i programy na slabším hardware mobilních telefonů s 20 tis. pozic/s.

Hry a UI – aktuální výsledky

- **Arimaa** – hra na šachovnici se standardními figurama, speciálně navržená v roce 2003 tak, aby vyžadovala lidskou inteligenci (variabilní počet tahů, figury se tlačí nebo táhnou, pasti...). Člověk překonán počítačem 18. dubna 2015 3:0 (v rámci každoroční Arimaa Challenge).

Hry a UI – aktuální výsledky

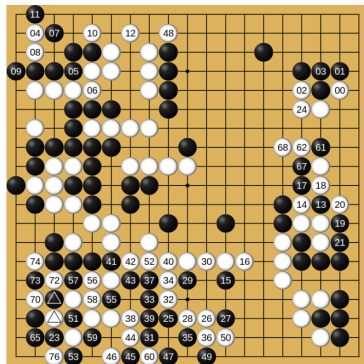
- Go – do roku 2008 světoví šampioni odmítali hrát s počítači, protože stroje jsou příliš slabé. V Go je $b > 300$, takže počítače mohly používat téměř pouze znalostní bázi vzorových her.

od 2009

– první programy dosahují pokročilejší amatérské úrovně (zejména na desce 9×9 , nižší úroveň i na 19×19).

březen 2016

– program AlphaGo porazil lidského velmistra Lee Sedola na normální desce 19×19 4 : 1. AlphaGo využívá učící se hodnotící funkce založené na hlubokých neuronových sítích.

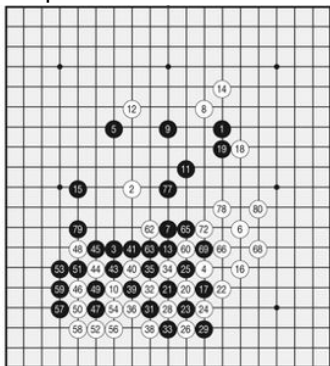
Hry a UI – aktuální výsledky

- Go ...

květen 2017 – program AlphaGo porazil Ke Jie, který byl po 2 roky nejlepší hráč světa, 3 : 0.

říjen 2017 – nová verze AlphaGo Zero postavená na posílení učení hluboké neuronové sítě s reziduálními bloky, která se **učí pouze hrou sama se sebou**. Tato verze poráží předchozí AlphaGo 100 : 0. Program při samoučení našel známé i neznámé strategie hry Go.

po 3 hodinách učení

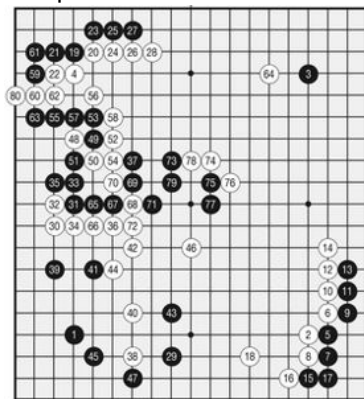
Hry a UI – aktuální výsledky

- Go ...

květen 2017 – program AlphaGo porazil Ke Jie, který byl po 2 roky nejlepší hráč světa, 3 : 0.

říjen 2017 – nová verze AlphaGo Zero postavená na posílení učení hluboké neuronové sítě s reziduálními bloky, která se **učí pouze hrou sama se sebou**. Tato verze poráží předchozí AlphaGo 100 : 0. Program při samoučení našel známé i neznámé strategie hry Go.

po 19 hodinách učení

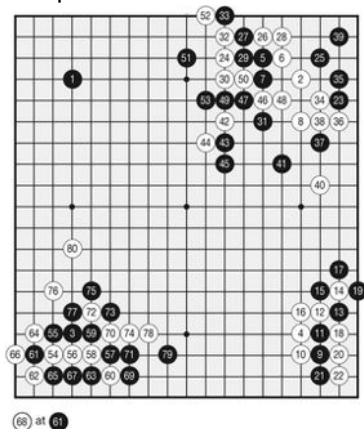
Hry a UI – aktuální výsledky

- Go ...

květen 2017 – program AlphaGo porazil Ke Jie, který byl po 2 roky nejlepší hráč světa, 3 : 0.

říjen 2017 – nová verze AlphaGo Zero postavená na posílení učení hluboké neuronové sítě s reziduálními bloky, která se **učí pouze hrou sama se sebou**. Tato verze poráží předchozí AlphaGo 100 : 0. Program při samoučení našel známé i neznámé strategie hry Go.

po 70 hodinách učení

Obsah

1 Hry vs. Prohledávání stavového prostoru

- Hry a UI – historie
- Hry a UI – aktuální výsledky
- Typy her
- Hledání optimálního tahu

2 Algoritmus Minimax

- Časové omezení

3 Algoritmus Alfa-Beta prořezávání

- Možnosti vylepšení Minimax/Alpha-Beta
- Ohodnocovací funkce
- Ohodnocovací funkce – odchylky

4 Nedeterministické hry

- Algoritmus Minimax pro nedeterministické hry
- Prořezávání v nedeterministických hrách
- Nedeterministické hry v praxi
- Odchylka v ohodnocení nedeterministických her

5 Hry s nepřesnými znalostmi

Typy her

	<i>deterministické</i>	<i>s náhodou</i>
<i>perfektní znalosti</i>	šachy, dáma, Go, Othello	backgammon, monopoly
<i>nepřesné znalosti</i>		bridge, poker, scrabble

Hledání optimálního tahu

2 hráči – MAX ($\triangle$) a MIN (∇)

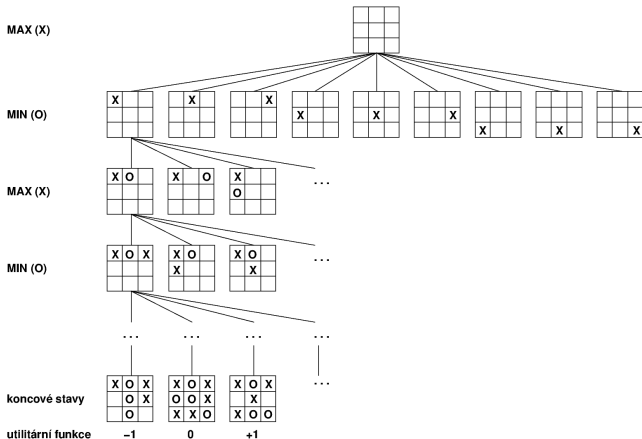
MAX je první na tahu a pak se střídají až do konce hry

hra = prohledávací problém:

- počáteční stav – počáteční herní situace + kdo je na tahu
- přechodová funkce – vrací dvojice (legální tah, výsledný stav)
- ukončovací podmínka – určuje, kdy hra končí, označuje koncové stavy
- utilitární funkce – numerické ohodnocení koncových stavů

Hledání optimálního tahu – pokrač.

počáteční stav a přechodová funkce definují **herní strom**:

Algoritmus Minimax

Hráč MAX ($\triangle$) musí *prohledat* herní strom pro zjištění nejlepšího tahu proti hráči MIN (∇)

→ zjistit nejlepší **hodnotu minimax** – zajišťuje *nejlepší výsledek* proti *nejlepšímu protivníkovi*

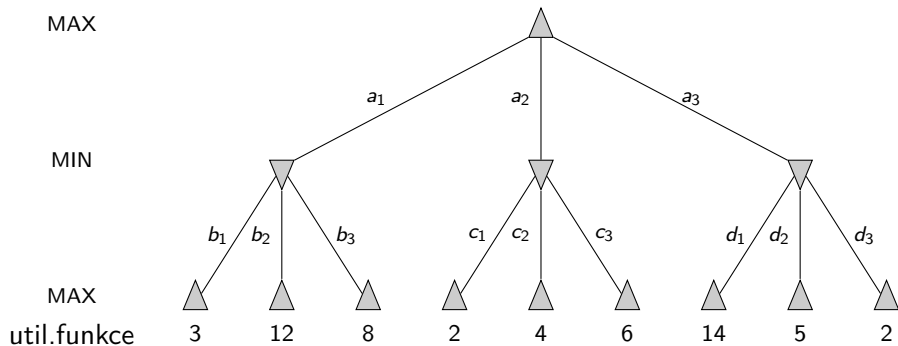
$$\text{Hodnota minimax}(n) = \begin{cases} \text{utility}(n), & \text{pro koncový stav } n \\ \max_{s \in \text{moves}(n)} \text{Hodnota minimax}(s), & \text{pro MAX uzel } n \\ \min_{s \in \text{moves}(n)} \text{Hodnota minimax}(s), & \text{pro MIN uzel } n \end{cases}$$

Algoritmus Minimax – pokrač.

příklad – hra jen na jedno kolo = 2 tahy (půlkola)

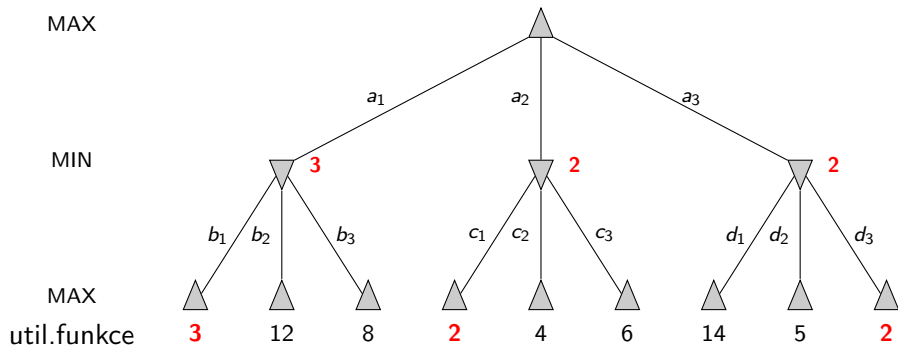
Algoritmus Minimax – pokrač.

příklad – hra jen na jedno kolo = 2 tahy (půlkola)

Algoritmus Minimax – pokrač.

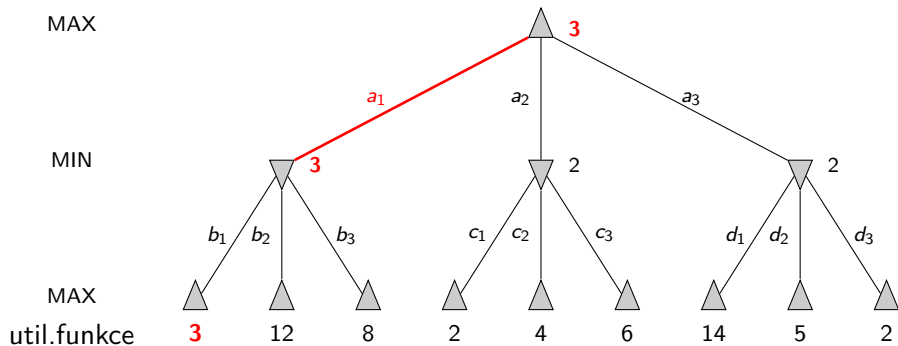
příklad – hra jen na jedno kolo = 2 tahy (půlkola)

Algoritmus Minimax – pokrač.

příklad – hra jen na jedno kolo = 2 tahy (půlkola)

Algoritmus Minimax – pokrač.

```

function MINIMAX(state)      # vrací novou konfiguraci
  newpos, _ ← MAX-VALUE(state)
  return newpos

```

```

function MAX-VALUE(state)    # vrací konfiguraci a ohodnocení pro MAXe
  if TERMINAL-TEST(state) then return None, UTILITY(state)
  newval ←  $-\infty$ ; newpos ← None
  foreach pos ∈ moves(state) do
    val ← MIN-VALUE(pos)
    if val > newval then
      newval ← val; newpos ← pos
  return newpos, newval

```

```

function MIN-VALUE(state)    # vrací ohodnocení pro MINa
  if TERMINAL-TEST(state) then return UTILITY(state)
  newval ←  $\infty$ 
  foreach pos ∈ moves(state) do
    -, val ← MAX-VALUE(pos)
    if val < newval then
      newval ← val
  return newval

```

Algoritmus Minimax – vlastnosti

úplnost

optimálnost

časová složitost

prostorová složitost

Algoritmus Minimax – vlastnosti

úplnost

úplný pouze pro **konečné** stromy

optimálnost

časová složitost

prostorová složitost

Algoritmus Minimax – vlastnosti

úplnost

úplný pouze pro **konečné** stromy

optimálnost

je optimální proti optimálnímu oponentovi

časová složitost

prostorová složitost

Algoritmus Minimax – vlastnosti

úplnost

úplný pouze pro **konečné** stromy

optimálnost

je optimální proti optimálnímu oponentovi

časová složitost

$O(b^m)$

prostorová složitost

Algoritmus Minimax – vlastnosti

<i>úplnost</i>	úplný pouze pro konečné stromy
<i>optimálnost</i>	je optimální proti optimálnímu oponentovi
<i>časová složitost</i>	$O(b^m)$
<i>prostorová složitost</i>	$O(bm)$, prohledávání do hloubky

Algoritmus Minimax – vlastnosti

<i>úplnost</i>	úplný pouze pro konečné stromy
<i>optimálnost</i>	je optimální proti optimálnímu oponentovi
<i>časová složitost</i>	$O(b^m)$
<i>prostorová složitost</i>	$O(bm)$, prohledávání do hloubky

šachy ... $b \approx 35, m \approx 100 \Rightarrow$ přesné řešení není možné

např. $b^m = 10^6, b = 35 \Rightarrow m \approx 4$

4-tahy $\approx$ člověk-nováček

8-tahů $\approx$ člověk-mistr, typické PC

12-tahů $\approx$ Deep Blue, Kasparov

Časové omezení

předpokládejme, že máme 100 sekund + prozkoumáme 10^4 uzlů/s
⇒ 10^6 uzlů na 1 tah

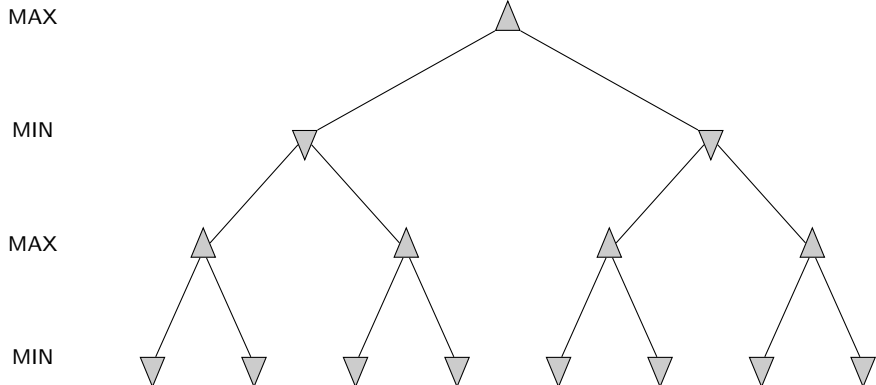
řešení **minimax_cutoff**:

- **ohodnocovací funkce** odhad přínosu pozice
nahradí utilitární funkci
- **ořezávací test** (*cutoff test*) – např. hloubka nebo hodnota ohodnocovací
funkce
nahradí koncový test

Algoritmus Alfa-Beta prořezávání

Příklad stromu, který zpracuje algoritmus **minimax**

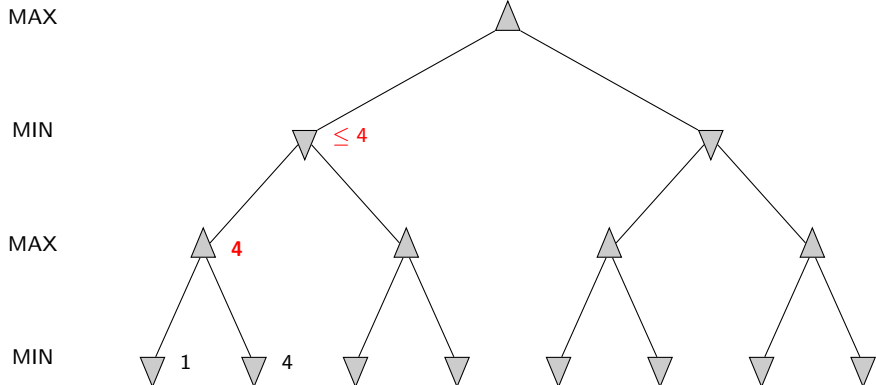
Alfa-Beta odřízne expanzi některý uzlů $\Rightarrow$ Alfa-Beta procedura je **efektivnější** variantou minimaxu

Algoritmus Alfa-Beta prořezávání

Příklad stromu, který zpracuje algoritmus **minimax**

Alfa-Beta odřízne expanzi některý uzlů $\Rightarrow$ Alfa-Beta procedura je **efektivnější** variantou minimaxu

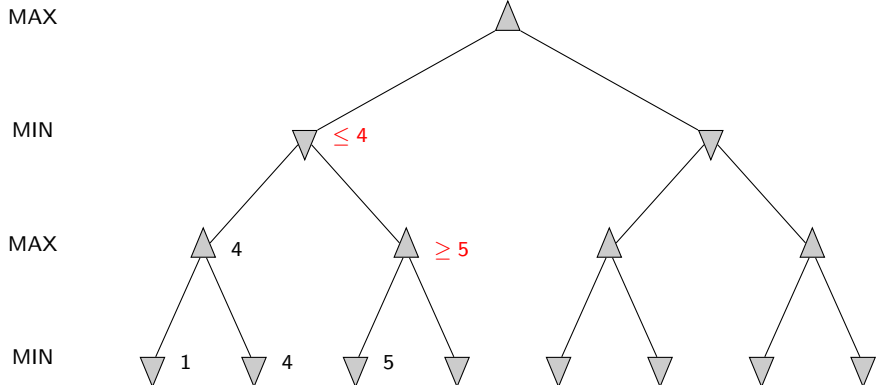

Algoritmus Alfa-Beta prořezávání

Příklad stromu, který zpracuje algoritmus **minimax**

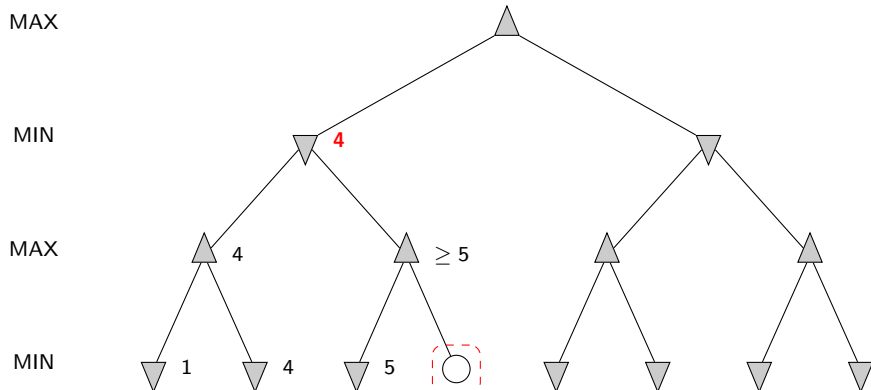
Alfa-Beta odřízne expanzi některý uzlů $\Rightarrow$ Alfa-Beta procedura je **efektivnější** variantou minimaxu

Algoritmus Alfa-Beta prořezávání

Příklad stromu, který zpracuje algoritmus **minimax**

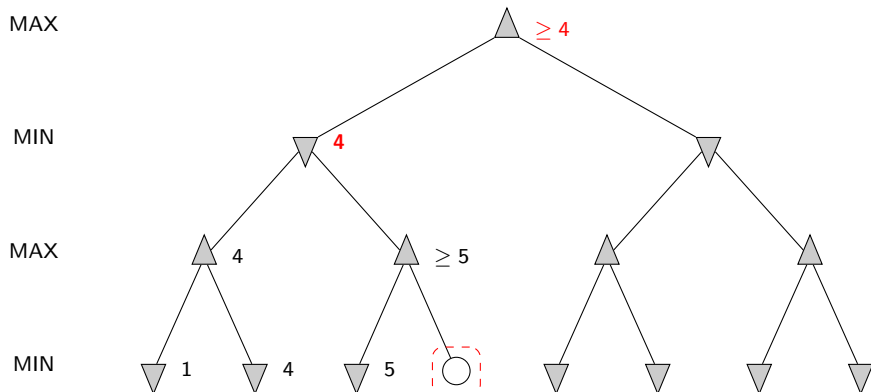
Alfa-Beta odřízne expanzi některý uzlů $\Rightarrow$ Alfa-Beta procedura je **efektivnější** variantou minimaxu

Algoritmus Alfa-Beta prořezávání

Příklad stromu, který zpracuje algoritmus **minimax**

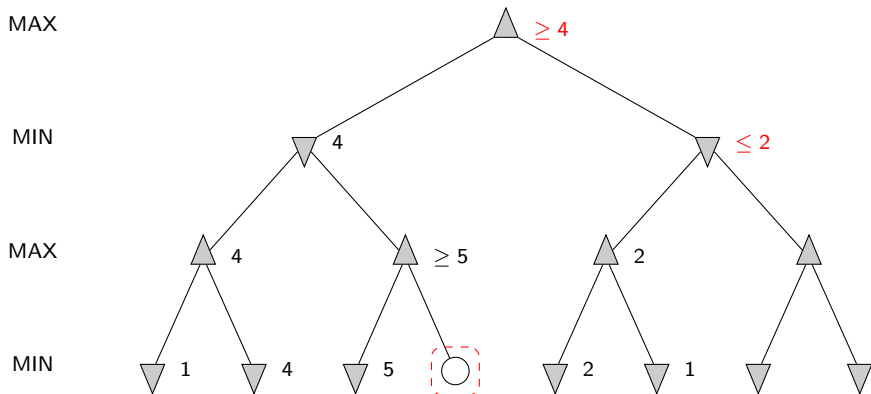
Alfa-Beta odřízne expanzi některý uzlů $\Rightarrow$ Alfa-Beta procedura je **efektivnější** variantou minimaxu

Algoritmus Alfa-Beta prořezávání

Příklad stromu, který zpracuje algoritmus **minimax**

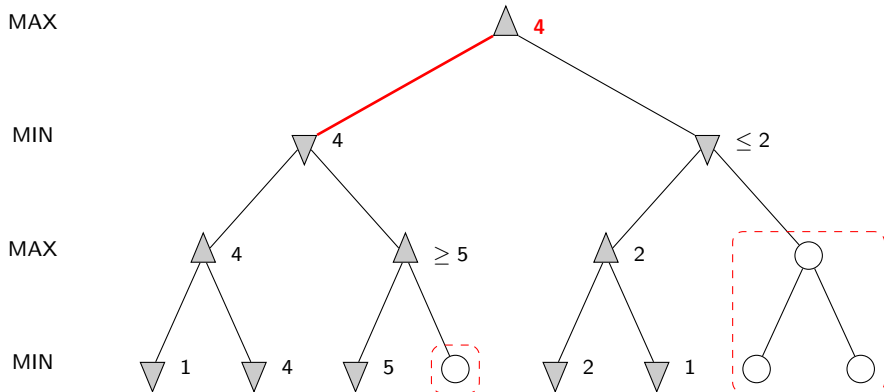
Alfa-Beta odřízne expanzi některý uzlů $\Rightarrow$ Alfa-Beta procedura je **efektivnější** variantou minimaxu

Algoritmus Alfa-Beta prořezávání

Příklad stromu, který zpracuje algoritmus **minimax**

Alfa-Beta odřízne expanzi některý uzlů $\Rightarrow$ Alfa-Beta procedura je **efektivnější** variantou minimaxu

Algoritmus Alfa-Beta prořezávání – vlastnosti

- prořezávání **neovlivní** výsledek $\Rightarrow$ je **stejný** jako u minimaxu
- dobré **uspořádání** přechodů (možných tahů) ovlivní **efektivitu** prořezávání
- v případě “nejlepšího” uspořádání **časová složitost** = $O(b^{m/2})$
  - $\Rightarrow$ **zdvojí** hloubku prohledávání
  - $\Rightarrow$ může snadno dosáhnout hloubky 8 v šachu, což už je použitelná úroveň

Slido

Algoritmus Alfa-Beta prořezávání – vlastnosti

- prořezávání **neovlivní** výsledek $\Rightarrow$ je **stejný** jako u minimaxu
- dobré **uspořádání** přechodů (možných tahů) ovlivní **efektivitu** prořezávání
- v případě “nejlepšího” uspořádání **časová složitost** = $O(b^{m/2})$
  - $\Rightarrow$ **zdvojí** hloubku prohledávání
  - $\Rightarrow$ může snadno dosáhnout hloubky 8 v šachu, což už je použitelná úroveň

SlidO

označení $\alpha - \beta$:

- α ... doposud nejlepší hodnota pro MAXe
- β ... doposud nejlepší hodnota pro MINa
- $\langle \alpha, \beta \rangle$ ... interval ohodnocovací funkce v průběhu výpočtu (na začátku $\langle -\infty, \infty \rangle$)

• minimax ...	$V(P)$	$\alpha - \beta$ ...	$V(P, \alpha, \beta)$
když	$V(P) \leq \alpha$		$V(P, \alpha, \beta) = \alpha$
když	$\alpha < V(P) < \beta$		$V(P, \alpha, \beta) = V(P)$
když	$V(P) \geq \beta$		$V(P, \alpha, \beta) = \beta$

Algoritmus Alfa-Beta prořezávání

```

function ALPHA-BETA(state)           # vrací novou konfiguraci
  newpos, _  $\leftarrow$  ALPHA-BETA-MAX-VALUE(state,  $-\infty$ ,  $\infty$ )
  return newpos

```

```

function ALPHA-BETA-MAX-VALUE(state,  $\alpha$ ,  $\beta$ ) # vrací konfiguraci a ohodnocení pro MAXe
  if TERMINAL-TEST(state) then return None, UTILITY(state)
  newval  $\leftarrow$   $-\infty$ ; newpos  $\leftarrow$  None
  foreach pos  $\in$  moves(state) do
    val  $\leftarrow$  ALPHA-BETA-MIN-VALUE(pos,  $\alpha$ ,  $\beta$ )
    if val > newval then
      newval  $\leftarrow$  val; newpos  $\leftarrow$  pos
    if newval  $\geq$   $\beta$  then break      # oříznutí
     $\alpha$   $\leftarrow$  max( $\alpha$ , newval)    # zvýšení  $\alpha$ 
  return newpos, newval

```

```

function ALPHA-BETA-MIN-VALUE(state,  $\alpha$ ,  $\beta$ ) # vrací ohodnocení pro MINa
  if TERMINAL-TEST(state) then return UTILITY(state)
  newval  $\leftarrow$   $\infty$ 
  foreach pos  $\in$  moves(state) do
    _, val  $\leftarrow$  ALPHA-BETA-MAX-VALUE(pos,  $\alpha$ ,  $\beta$ )
    if val < newval then
      newval  $\leftarrow$  val
    if newval  $\leq$   $\alpha$  then break    # oříznutí
     $\beta$   $\leftarrow$  min( $\beta$ , newval)     # snížení  $\beta$ 
  return newval

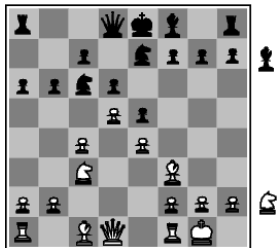
```


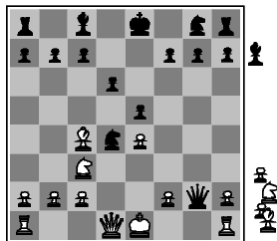
Možnosti vylepšení Minimax/Alpha-Beta

- vyhodnocovat pouze **klidné stavy** (quiescent search)
- při vyhodnocování počítat s efektem **horizontu** – zvraty mimo prohledanou oblast
- **dopředné ořezávání** – některé stavy se ihned zahazují bezpečně např. pro symetrické tahy nebo pro tahy hluboko ve stromu

Ohodnocovací funkce

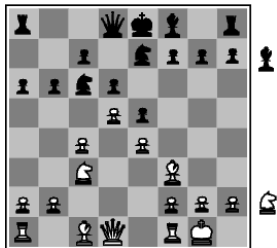

Černý na tahu
 Bílý má o něco lepší pozici

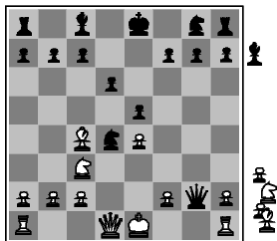

Bílý na tahu
 Černý vítězí

Ohodnocovací funkce

Černý na tahu
Bílý ma o něco lepší pozici

Bílý na tahu
Černý vítězí

Pro šachy typicky **lineární** vážený součet **rysů**

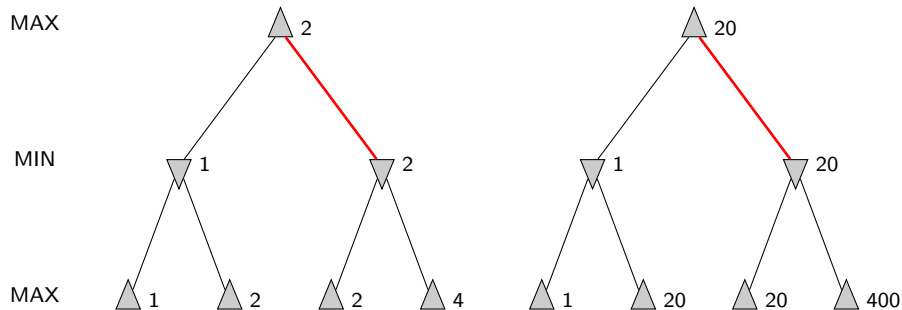
$$Eval(s) = w_1 f_1(s) + w_2 f_2(s) + \dots + w_n f_n(s) = \sum_{i=1}^n w_i f_i(s)$$

např. $w_1 = 9$

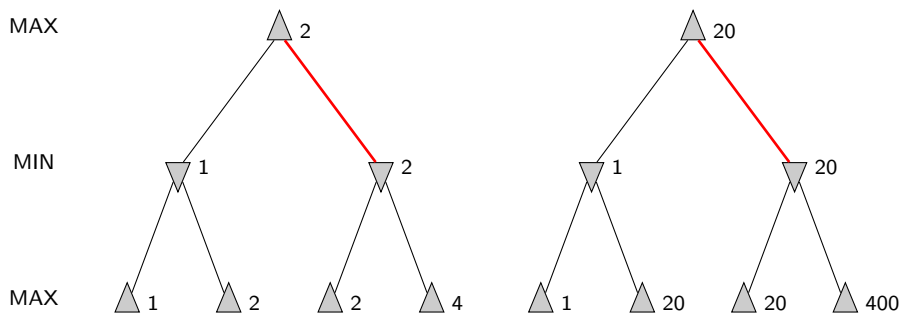
$f_1(s) = (\text{počet bílých královen}) - (\text{počet černých královen})$

...

Ohodnocovací funkce – odchylky

Ohodnocovací funkce – odchylky

chová se **stejně** pro libovolnou **monotónní** transformaci funkce *Eval*
záleží pouze na uspořádání → ohodnocení v deterministické hře funguje
jako **ordinální funkce**

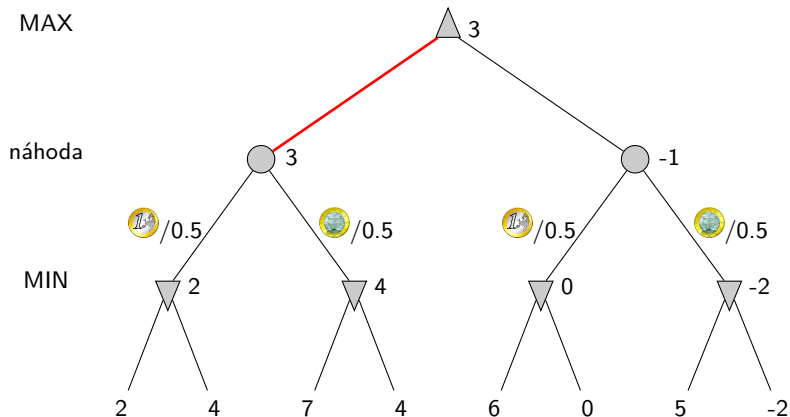
Nedeterministické hry

náhoda $\leftarrow$ hod kostkou, hod mincí, míchání karet

Nedeterministické hry

náhoda $\leftarrow$ hod kostkou, hod mincí, míchání karet

příklad – 1 tah s házením mincí:

Algoritmus Minimax pro nedeterministické hry

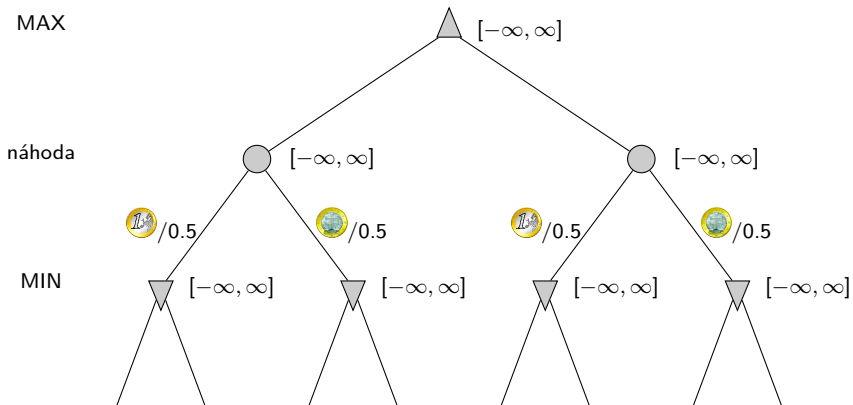
expect_minimax ... počítá perfektní hru s přihlédnutím k náhodě
rozdíl je pouze v započítání uzlů *náhoda*:

$$\text{expect\_minimax}(n) = \begin{cases} \text{utility}(n) & \text{pro koncový stav } n \\ \max_{s \in \text{moves}(n)} \text{expect\_minimax}(s) & \text{pro MAX uzel } n \\ \min_{s \in \text{moves}(n)} \text{expect\_minimax}(s) & \text{pro MIN uzel } n \\ \sum_{s \in \text{moves}(n)} P(s) \cdot \text{expect\_minimax}(s) & \text{pro uzel náhody } n \end{cases}$$

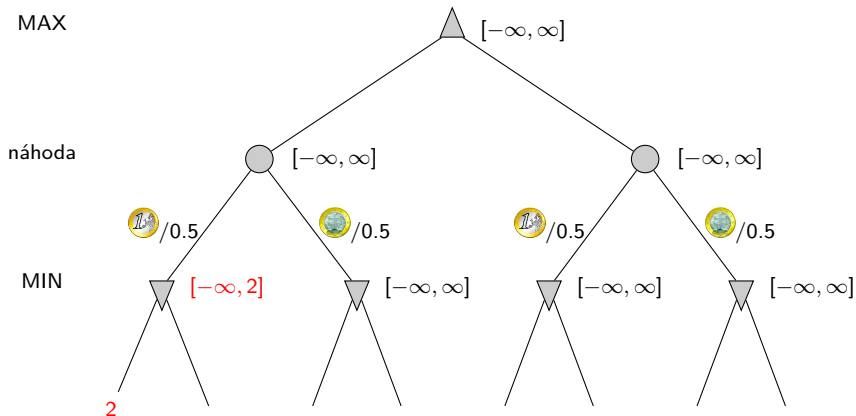
Prořezávání v nedeterministických hrách

je možné použít upravené Alfa-Beta prořezávání

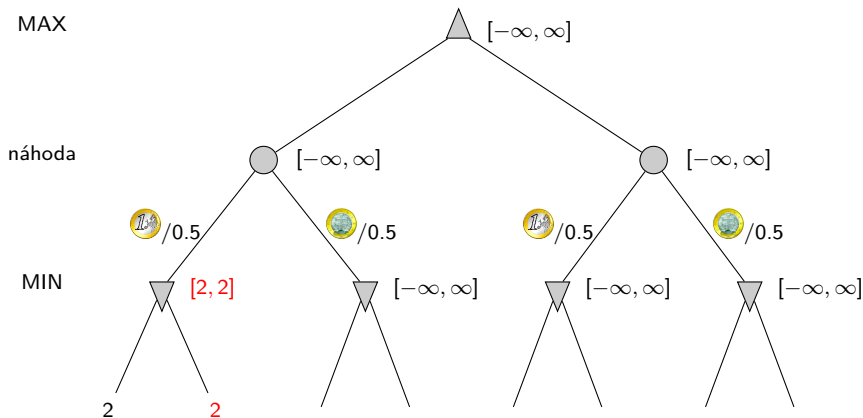
Prořezávání v nedeterministických hrách

je možné použít upravené Alfa-Beta prořezávání

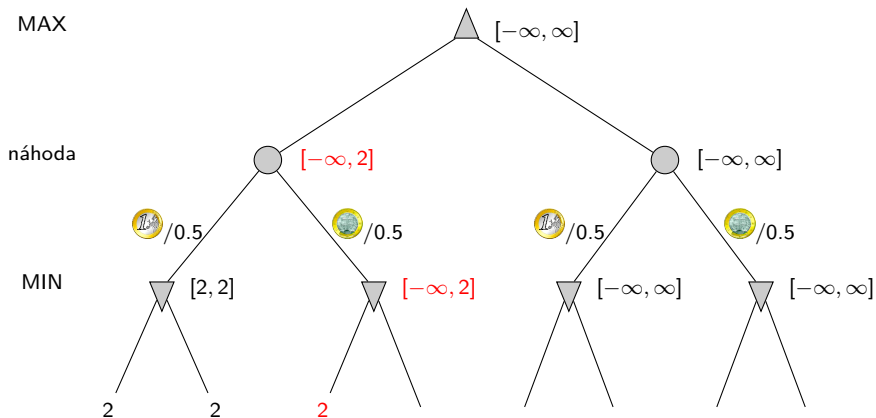
Prořezávání v nedeterministických hrách

je možné použít upravené Alfa-Beta prořezávání

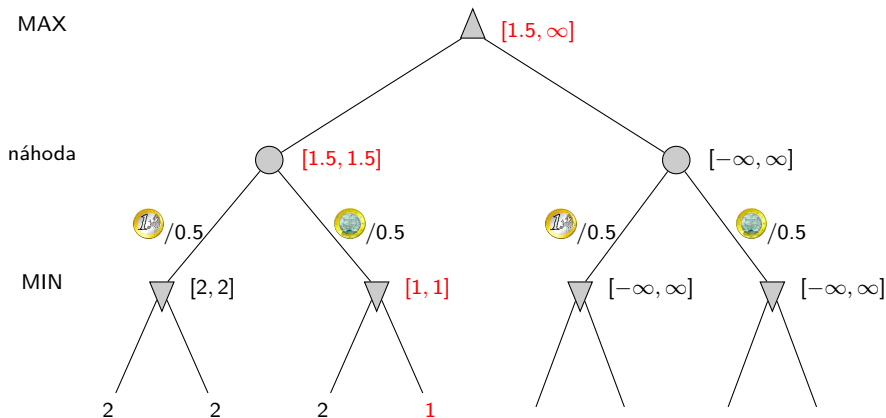
Prořezávání v nedeterministických hrách

je možné použít upravené Alfa-Beta prořezávání

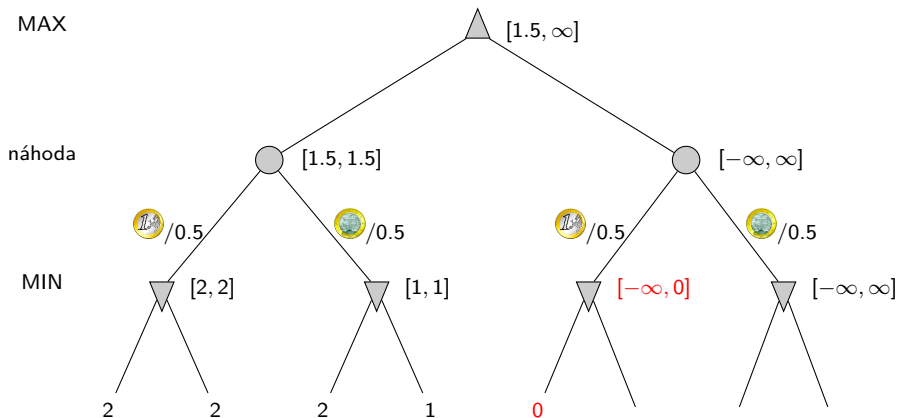
Prořezávání v nedeterministických hrách

je možné použít upravené Alfa-Beta prořezávání

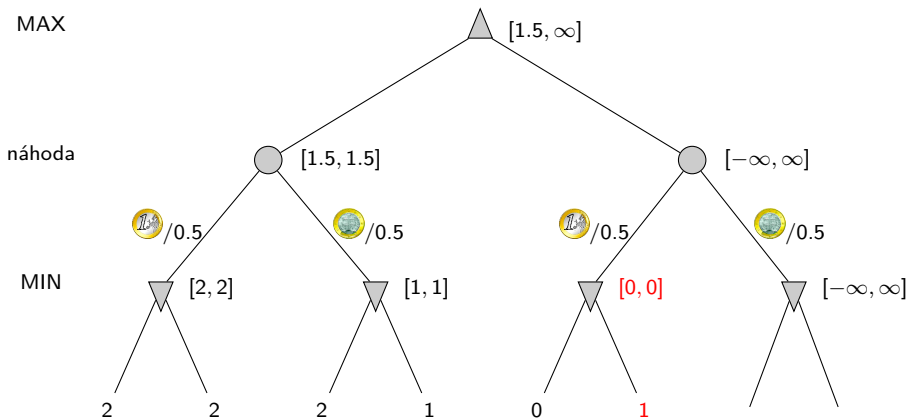
Prořezávání v nedeterministických hrách

je možné použít upravené Alfa-Beta prořezávání

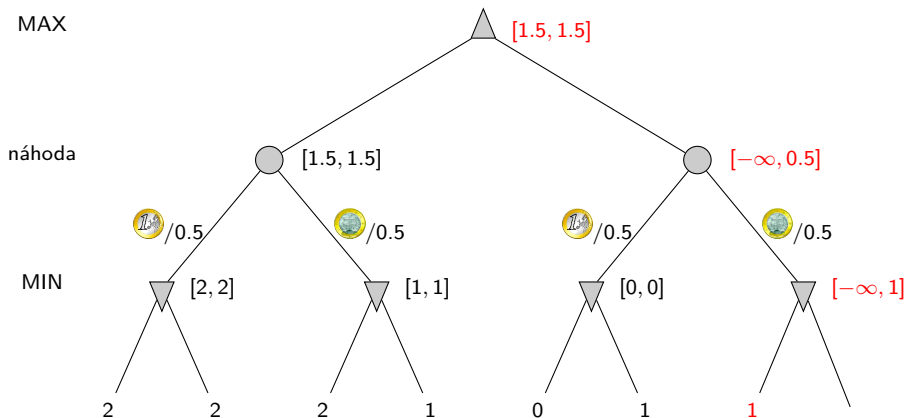
Prořezávání v nedeterministických hrách

je možné použít upravené Alfa-Beta prořezávání

Prořezávání v nedeterministických hrách

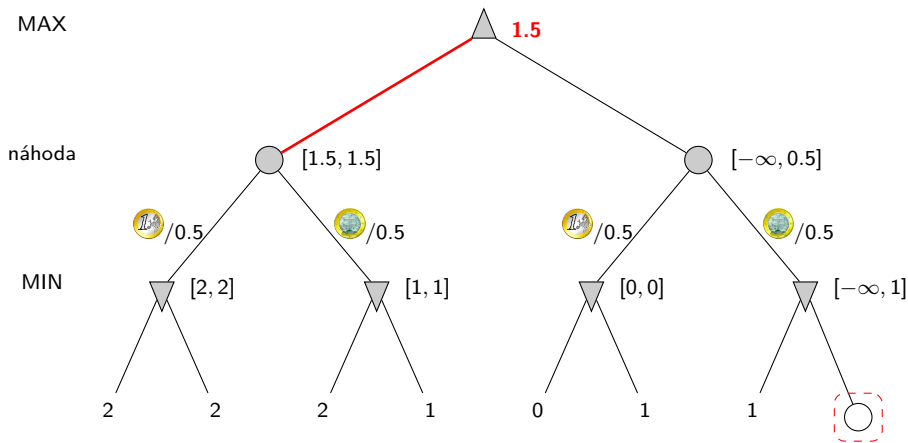
je možné použít upravené Alfa-Beta prořezávání

Prořezávání v nedeterministických hrách

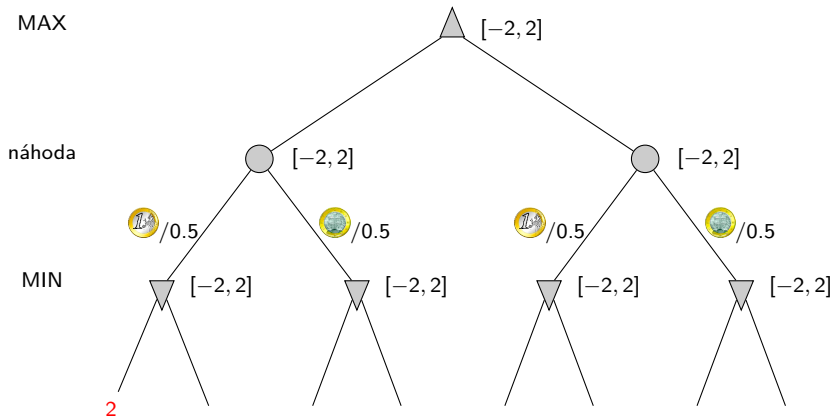
je možné použít upravené Alfa-Beta prořezávání

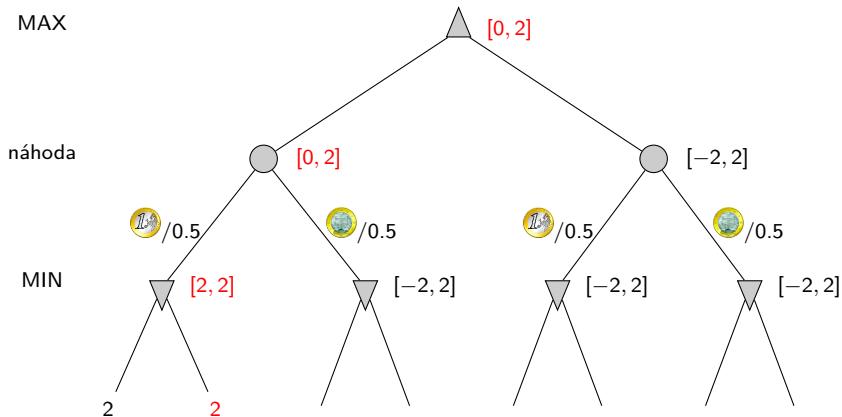
Prořezávání v nedeterministických hrách – pokrač.

pokud je možno dopředu stanovit **limity** na ohodnocení listů →
ořezávání je **větší**

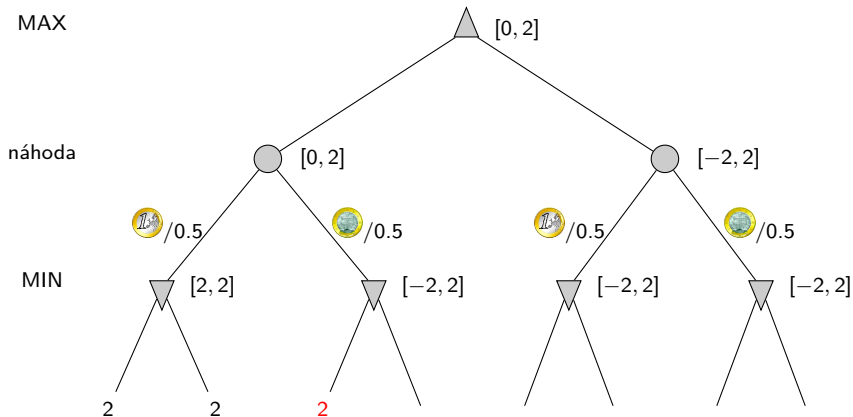
Prořezávání v nedeterministických hrách – pokrač.

pokud je možno dopředu stanovit **limity** na ohodnocení listů →
ořezávání je **větší**

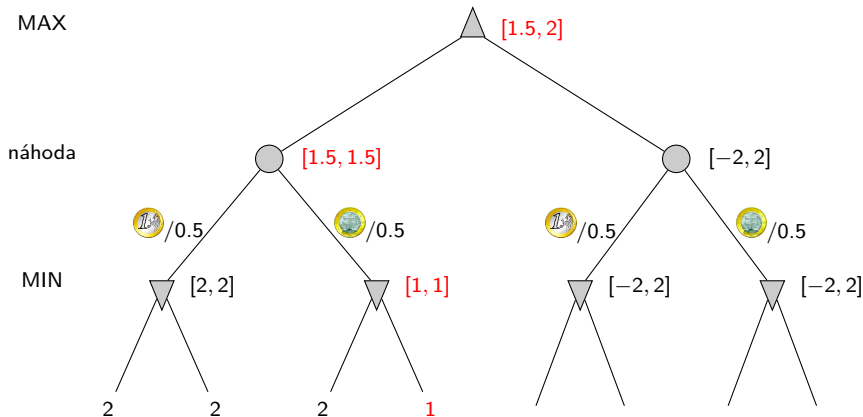
Prořezávání v nedeterministických hrách – pokrač.

pokud je možno dopředu stanovit **limity** na ohodnocení listů →
ořezávání je **větší**

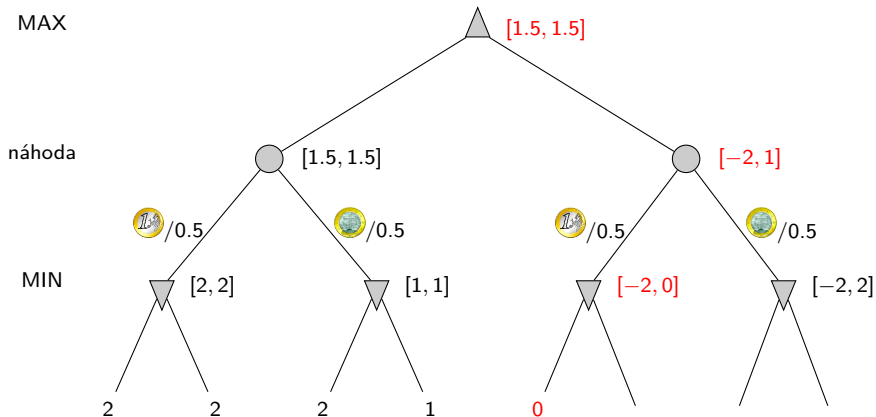
Prořezávání v nedeterministických hrách – pokrač.

pokud je možno dopředu stanovit **limity** na ohodnocení listů →
ořezávání je **větší**

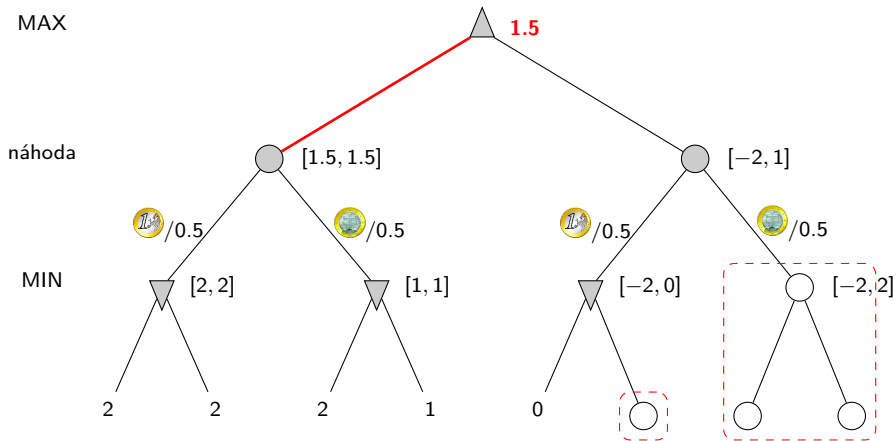
Prořezávání v nedeterministických hrách – pokrač.

pokud je možno dopředu stanovit **limity** na ohodnocení listů →
ořezávání je **větší**

Prořezávání v nedeterministických hrách – pokrač.

pokud je možno dopředu stanovit **limity** na ohodnocení listů →
ořezávání je **větší**

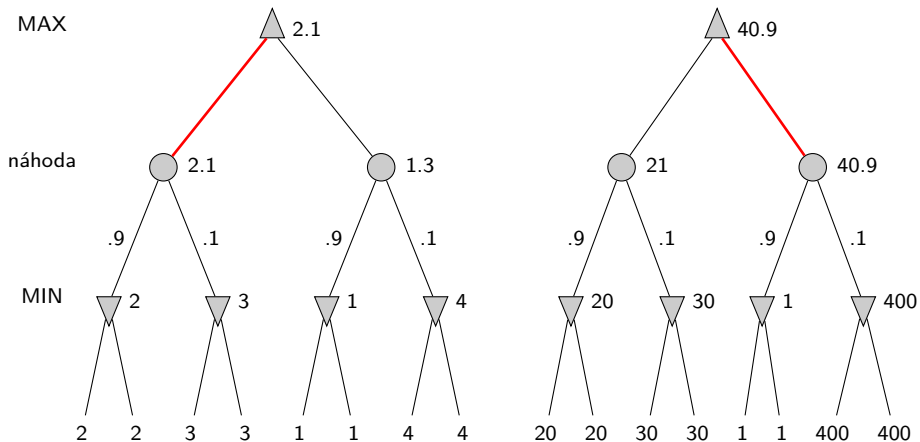
Nedeterministické hry v praxi

- hody kostkou zvyšují $b \rightarrow$ se dvěma kostkami 21 možných výsledků
- backgammon – 20 legálních tahů:

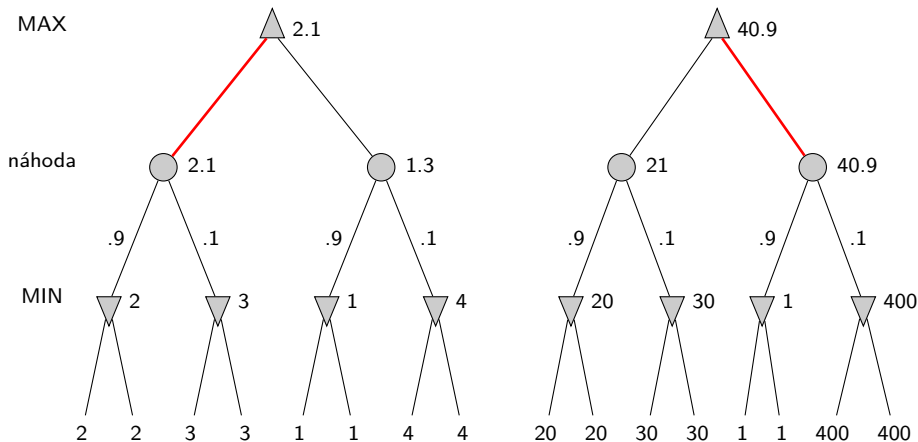
$$\text{hloubka 4} = 20 \times (21 \times 20)^3 \approx 1.2 \times 10^9$$

- jak se **zvyšuje hloubka** $\rightarrow$
pravděpodobnost dosažení zvoleného uzlu **klesá**
 $\Rightarrow$ význam prohledávání se **snižuje**
- **alfa-beta** prořezávání je mnohem **méně efektivní**
- program **TDGammon** používá prohledávání do hloubky 2 + velice dobrou *Eval* funkci
 $\approx$ dosahuje úrovně světového šampionátu

Odchylnka v ohodnocení nedeterministických her

Odchyłka v ohodnocení nedeterministických her

chování je zachováno pouze pro **pozitivní lineární** transformaci funkce *Eval*
Eval u nedeterministických her by tedy měla proporcionálně odpovídat
 očekávanému výnosu

Monte Carlo prohledávání

- např. **karetní hry** → **neznáme** počáteční **namíchání karet** oponenta
- obvykle můžeme spočítat **pravděpodobnost** každého možného rozdání
- zjednodušeně – jako jeden velký hod kostkou na začátku

Monte Carlo prohledávání

- např. **karetní hry** → **neznáme** počáteční **namíchání karet** oponenta
- obvykle můžeme spočítat **pravděpodobnost** každého možného rozdání
- zjednodušeně – jako jeden velký hod kostkou na začátku
- prohledáváme ovšem ne **reálný stavový prostor**, ale **domnělý stavový prostor**

Monte Carlo prohledávání

- např. **karetní hry** → **neznáme** počáteční **namíchání karet** oponenta
- obvykle můžeme spočítat **pravděpodobnost** každého možného rozdání
- zjednodušeně – jako jeden velký hod kostkou na začátku
- prohledáváme ovšem ne **reálný stavový prostor**, ale **domnělý stavový prostor**
- program **Jack**, nejčastější vítěz počítačových šampionátů v bridgi používá **metodu Monte Carlo**:
  1. generuje 100 rozdání karet konzistentních s daným podáním
  2. vybírá akci, která je v průměru nejlepší

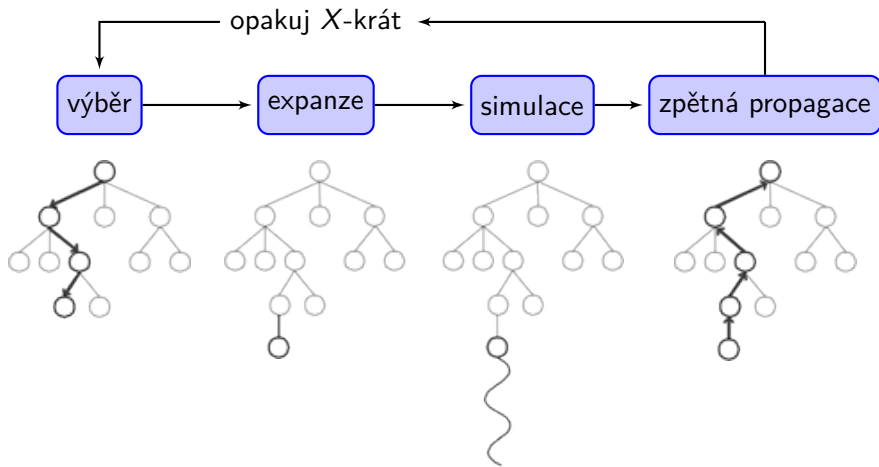
V roce 2006 porazil Jack na soutěži 3 ze 7 top holandských hráčských párů.

Monte Carlo Tree Search (MCTS)

kombinace stromového prohledávání a Monte Carlo pro ohodnocení tahů

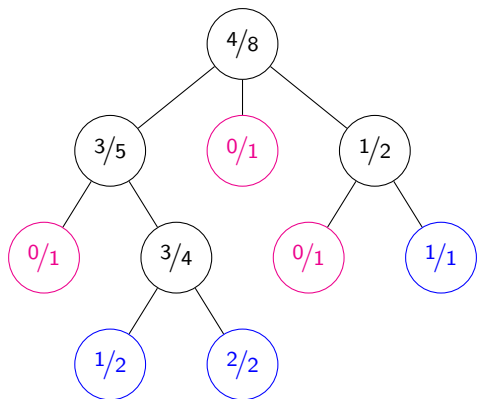
Monte Carlo Tree Search (MCTS)

kombinace **stromového prohledávání** a **Monte Carlo** pro ohodnocení tahů

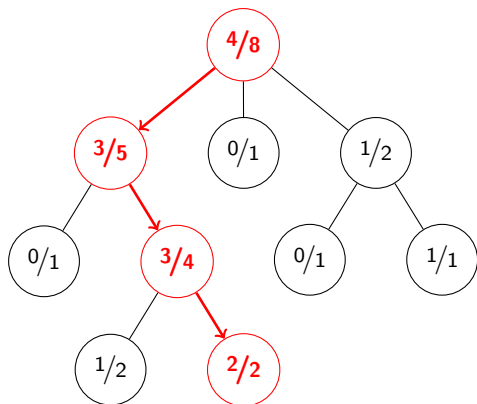

Monte Carlo Tree Search (MCTS)

MCTS po 8 simulovaných hrách (4 výhry, 4 prohry)

Monte Carlo Tree Search (MCTS)

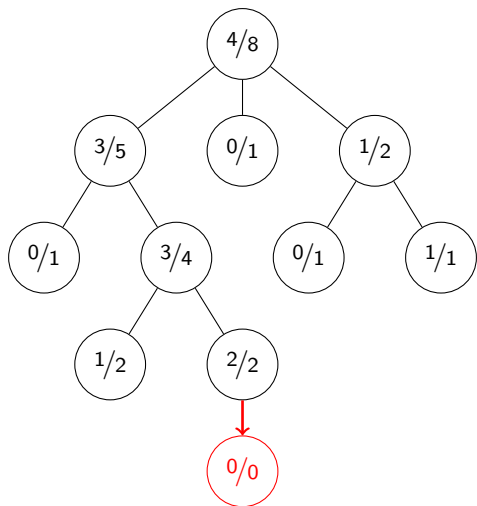

1. výběr

nalezení cesty k listu,
který má vysokou
pravděpodobnost výhry

je vhodné střídat strategie
vytěžení (*exploitation*) a
průzkum (*exploration*)

Monte Carlo Tree Search (MCTS)

2. expanze

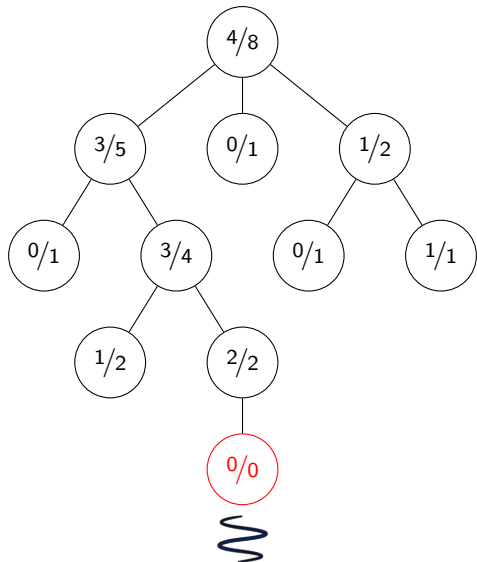
vybraný uzel se **expanduje**

– doplní se **možné tahy**

mezi **následníky** se opět

jeden **zvolí**

Monte Carlo Tree Search (MCTS)

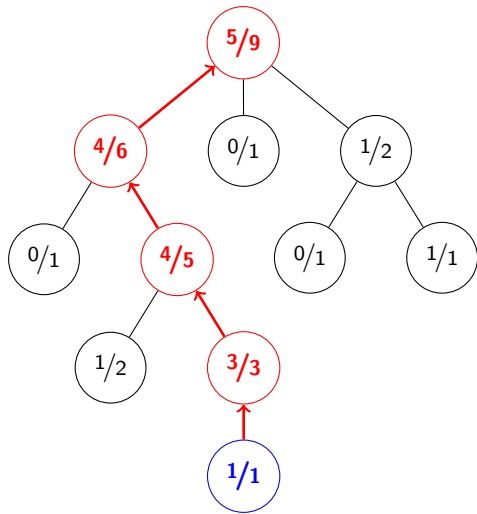

3. simulace

z vybraného nového listu se odehraje **simulovaná hra** až do konce – do **výhry** nebo **prohry**

tato fáze se dá také nahradit sofistikovaným určením **hodnoty pozice** – např. výpočtem **neuronovou sítí**

Monte Carlo Tree Search (MCTS)

4. zpětná propagace

aktualizuje skóre od
nového uzlu směrem
nahoru ke kořeni stromu

Monte Carlo Tree Search (MCTS) – vlastnosti

výhody:

nevýhody:

Monte Carlo Tree Search (MCTS) – vlastnosti

výhody:

- **obecnost** – nepotřebuje heuristiku
- **přizpůsobení** – expanduje strom podle simulovaných her
- **zlepšování** – kdykoliv poskytne současný nejlepší odhad
- **jednoduchost**

nevýhody:

Monte Carlo Tree Search (MCTS) – vlastnosti

výhody:

- **obecnost** – nepotřebuje heuristiku
- **přizpůsobení** – expanduje strom podle simulovaných her
- **zlepšování** – kdykoliv poskytne současný nejlepší odhad
- **jednoduchost**

nevýhody:

- **přesnost** – někdy nenajde nejlepší tahy
- **rychlost** – může potřebovat hodně simulací

Monte Carlo Tree Search (MCTS) – vlastnosti

výhody:

- **obecnost** – nepotřebuje heuristiku
- **přizpůsobení** – expanduje strom podle simulovaných her
- **zlepšování** – kdykoliv poskytne současný nejlepší odhad
- **jednoduchost**

nevýhody:

- **přesnost** – někdy nenajde nejlepší tahy
- **rychlost** – může potřebovat hodně simulací

v současnosti používána v **nejlepších herních strategiích**